

Vinovinky

Základná
škola
Senkvice

Ročník: 3

Číslo: 1

Exkurzia Cosmos
Discovery

Strašidelná
párty

Vianočná
príloha

Anglické
divadielko

Mikuláš
v škole

Veselé Vianoce

Ahojte všetci,

ktorí ste si otvorili alebo klikli na náš časopis na stránke našej školy. Čas neuveriteľne letí a hoci sa nám zdá, že 1.školský deň bol pred nedávnom, pred sebou máte už novučičké vianočné vydanie Vinoviniiek. Okrem pravidelných rubriík, ako napríklad Urob si sám alebo Relax zóna, tentokrát bude vianočná, prinášame aj prehľad informácií o akciách, ktoré prebehli na našej škole a ktorých sme boli neoddeliteľnou súčasťou aj my. V ponuke máme aj našu vlastnú tvorbu, tento raz sa „ukázali“ piatáci a ôsmaci. Samozrejme, nezabudli sme sa bližšie povenovať aj najkrajším sviatkom v roku, aby ste sa o nich dozvedeli niečo nové... ☺ A k tomu ešte oveľa viac...

Tak teda príjemné čítanie želáme.... ☺

A samozrejme Šťastné a veselé !!!!!!

Všimli ste si, že tento školský rok sa akoby všetko točí čítania? Dôvod sme, samozrejme, zistovali... A úspešne! Je to teda preto, lebo tento rok je vyhlásený ako Rok čitateľskej gramotnosti. (ak ešte náhodou niekto nevie, čo tento pojem znamená, tak je to čítanie s porozumením, v ktorom vraj máme nielen my, ale vo všeobecnosti všetci žiaci, problémy). A tak okrem toho, že oveľa viac čítame a „porozumievame“ ☺, je na našej škole množstvo aktivít navyše, do ktorých sa pod vedením p. učiteliek zapájame. Tu je niekoľko z nich:

STRAŠIDELNÉ ČÍTANIE

V školskej knižnici sa stretli šiestaci, aby sa cez čítanie „báli“. Tento cieľ podporili maskami, ktoré si obliekli a aj časom, ktorý si vybrali. Čítalo sa totiž od 18.00 do 22.00. Akcia to bolo naozaj vydarená a účel splnený.

A my sme iba radi, že sa strašidelné čítanie stáva každoročnou tradíciou ☺

Čítanie o 9.00

V jeden jesenný pondelok sme na 2. vyučovacej hodiny všetci a vo všetkých triedach odložili matematické, chemické, anglické, nemecké a všetky ostatné učebnice a zošity, ktoré obvyčajne používame a vzali sme knižku inú. Tú na čítanie rozprávok, povestí a rôznych iných žánrov a všetci sme sa ponorili do rôznych príbehov, aby sme mohli následne správne vypracovať otázky, ktoré mali zistiť, či sme texty pochopili. A my už len dúfame, že úspešní sme boli všetci!☺

VINCENT ŠIKULA

Ďalšou, pre nás zaujímavou aktivitou bola súťaž, ktorú pre nás vymysleli p. učiteľky z 1. stupňa. Išlo o to, aby sme vymysleli čo najlepšie a najzaujímavejšie pokračovanie príbehu od Vincenta Šikulu. Autora nevybrali náhodou, Vincent Šikula preto, lebo v tomto roku, konkrétne 19.10. 2016, by sa dožil svojich 80-tych narodenín. Príjemným prekvapením bolo, že sa vo väčšom počte zúčastnili aj prvostupniari a po prečítaní nastal pre p. učiteľky veľký problém: vybrať tie najlepšie, keďže mnohé boli napísané vtipne, boli plné dobrodružstva a odkryli našu bezmedznú fantáziu. A p. učiteľky tiež nezabudli dodať, že väčšina vynikala aj pekným a úhl'adným písmom a výborným pravopisom (p. učiteľky sa nezaprú ☺☺☺).

Napokon vybrali tri:

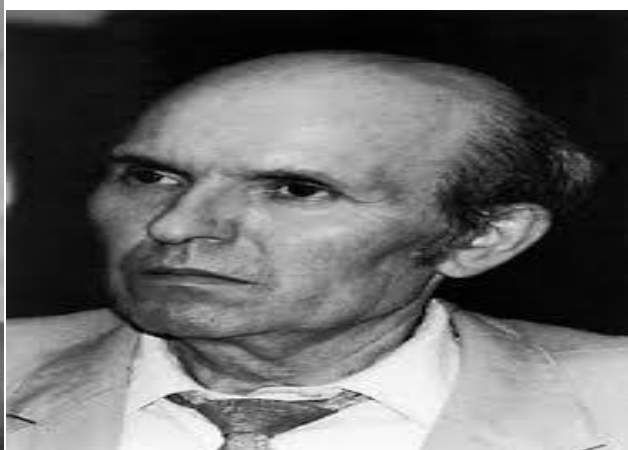
Príbeh Barborcky Hirnerovej a Timka Baričiča zo 4. A triedy a príbeh Ivanky Maderičovej z 3. A triedy.

Udelila sa aj cena poroty - patrila 1. A za spoločnú tvorbu.

A odmena?

Zaujímavá kniha, samozrejme od koho iného ako práve od spomínaného autora.

Boli sme veľmi zvedaví, o čom víťazné práce boli a musíme povedať, že naše p. učiteľky opäť raz mali pravdu. A aby ste sa o tom mohli presvedčiť aj vy, prvé dve práce uverejňujeme v tomto čísle a na ďalšie dve si budete musieť počkať do vydania ďalšieho čísla Vinoviniiek. Bohužiaľ! Ale na druhej strane sa zase máte na čo tešiť. ☺

Toto je východiskový text, ktorému súťažiaci museli vymyslieť pokračovanie:

...Kdeko by si mohol myslieť, že keď prídem zo školy domov, nemám okrem domácej úlohy nijaké starosti. A ja ich mám viacej, než si myslíte. Najprv musím naštiepať dreva, nanosiť do kuchyne a do izby, pretože mama, ktorá je tiež zamestnaná, nemá na takéto veci čas. Keď príde z roboty, má vždy starosti s varením. Raz ma pošle po múku, raz po cukor, raz po to, raz po ono, lebo skoro vždy na niečo zabudne a ja musím zakaždým poznové bežať po mydlovej prášky. Potom zase začnem nosiť vodu, tak ako dnes. Keby šlo len o vodu, tej by som mohol nabrat' na potoku, na studni, kdekoľvek. Mame sa však hocijaká voda nepáči. Prinesiem zo studne a ona povie, že ju môžem vyliat' na dvor, vraj je tvrdá. Všetci dedinčania tvrdia, že najlepšia voda je z Rizika. Ja si pravdaže vravím, že je to výmysel! Ako môže byť voda tvrdá alebo mäkká? Môže byť dobrá alebo zlá, čistá alebo špinavá, studená alebo teplá. Niekomu príde na um dáka hlúposť, povie to dedinčanom a oni mu hneď všetci uveria. A ja potom môžem behať po dedine, nohy si môžem zodrať, topánky si môžem zmáčať, lebo keď sa musíte ponáhl'ať, vždy vám z vedra neraz – ledva vyšustne. Vraj tvrdá voda! Ja som už nanosil vody neúrekom a ešte som nezistil, že by to mohla byť pravda. No nech! Otec povie: „Si fagan, tak poslúchaj!“ Najhoršie na tom je to, že kým sa aj takto prehánam, všetci moji spolužiaci už majú úlohy dávno napísané a nikto im nebráni vyvádzať na ulici, čo sa im zapáči. Niektorí si robia kĺzačku, iní zase stavajú snehuliaka alebo sa guľujú. Idem po kraji cesty, zrazu bác! Prilepí sa mi na hlavu guľa ako svet. Položím vedrá a obrátim sa k chlapcom.

„Kto to hodil?“ opýtam sa prísne.

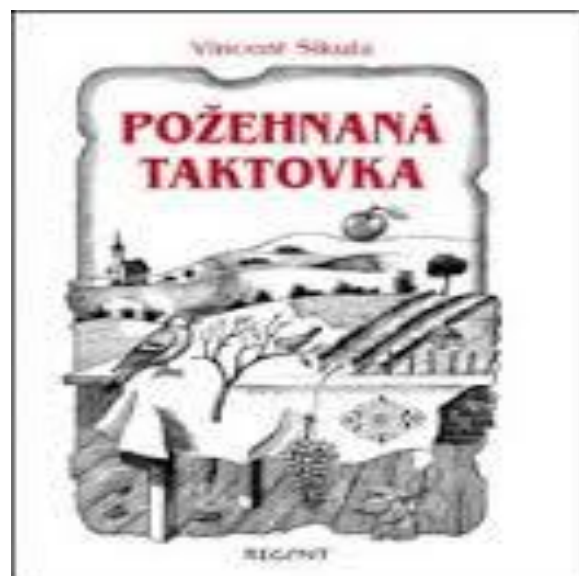
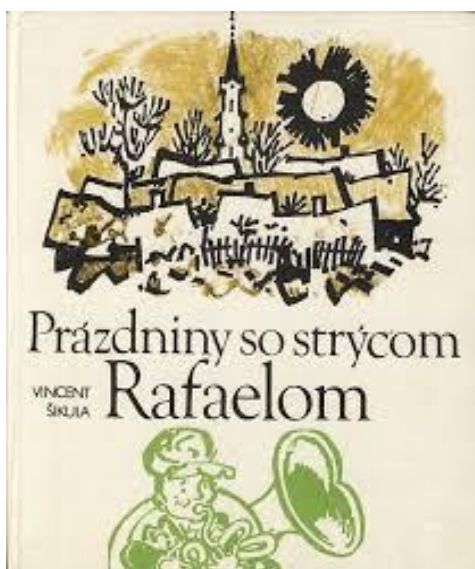
A toto víťazný text v podaní autora Timka Baričiča

... Všetci chlapci ukazovali na Jožka, len Jožko sklonil hlavu. „Jožko, no o tebe by som to nepovedal. Myslel som, že my dvaja sme najlepšie kamaráti,“ hovorím potichu. Jožko na to odvetil: „Veď aj sme, len som chcel, aby si sa išiel s nami guľovať.“ „Rád by som, ale musím mame nanosiť vodu,“ smutne dodám. „Počkaj, ja ti pomôžem a potom sa budeme spolu hrať. Pôjdeme po ďalšie vedro!“ Rýchlo sme vzali z domu druhé vedro a utekali sme k Riziku po vodu. Bolo to síce ďaleko, ale zvládli sme to. Dvom nám to išlo ako po masle. „Ďakujem za pomoc. Teraz sa môžeme ísť hrať.“ povedal som. „Niet za čo, kamaráti si predsa pomáhajú,“ povie Jožko s úsmevom. Potom sme sa guľovali, sánkovali a šantili až do tmy.

A toto príbeh žiakov z 1. A:

Chlapec sa obrátil a videl, že skupina veľkých chlapcov doňho hodili veľkú snehovú guľu. Chlapec sa najedoval a vylial na nich vedro ľadovej vody. A viete, čo sa stalo? Voda na nich zamrzla a z chlapcov ostali len cencúliky. Malé buclaté cencúliky. Chceli sa aj hýbať, ale moc sa im to nedarilo. Ich pohyby skôr pripomínali pohyby tučniakov. Chlapec sa ale zľakol, utekal po vedro horúcej vody a znovu ich obliol. Začali sa roztápať. Báľ sa, že sa budú hnevať a žalovať naňho, ale chlapci sa na tom strašne smiali a zabávali. Dokonca mu sľúbili, že ho počkajú, kým si doma nespraví domáce úlohy a potom sa môžu spolu guľovať. A odvtedy boli nerozluční kamaráti. ☺

Dopravná výchova

V polovici októbra si naši menší žiaci z 1. stupňa overovali svoje schopnosti v cestnej premávke. Na dopravnom ihrisku, ktoré vytvorili naše p. vychovávateľky na školskom dvore, si postupne vyskúšali všetky roly, do ktorých sa na svojich cestách môžu dostať. A tak sme mohli pozorovať chodcov, kolobežkárov, cyklistov. A napríklad aj vodičov elektrických autíček. V tom, ako sa v rôznych situáciách, ktoré ich na ceste môžu stretnúť, majú správať, im pomáhal inštruktor, ktorého si škola zavolała na pomoc. Deti spoznali dopravné značky a precvičili si prechod cez priechod pre chodcov, na ktorom je semafor. Vďaka tomu obstáli na výbornú!

A my už želáme len mnoho najazdených a prechodených kilometrov a ŠŤASTNÚ CESTU! ☺

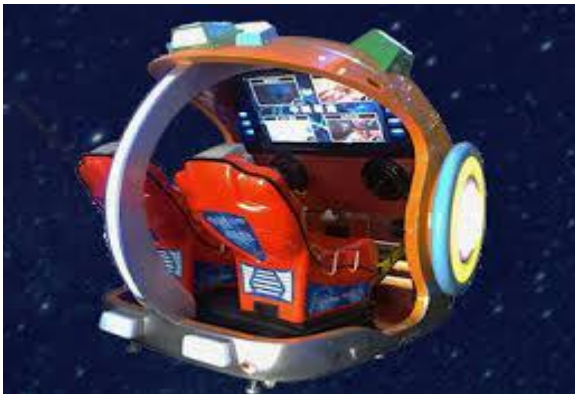

Exkurzia Cosmos Discovery

27.10.2016 sme všetci z druhého stupňa navštívili v Inchebe krásnu výstavu o kozmonautike - Cosmos Discovery.

Prežili sme naozajstné príbehy hrdinov, ktorí prekročili hranicu atmosféry. Dotkli sme sa Mesiaca, spoznali riadiace kabíny raketoplánu, vstúpili sme na palubu vesmírnej stanice. Každý z nás dostal vesmírny preukaz.

Videli sme stovky exponátov mapujúcich vývoj pilotovaných kozmických letov od historického začiatku až k súčasným plánovaným misiám. Najviac nás zaujali misie Sputnik a Apollo, upúťali reálne modely rakiet a raketoplánov, expozície orbitálnych staníc a unikátne dobové skafandre kozmonautov a tiež strava kozmonautov. Tým sa však naša práca neskončila, pokračovala vypracovaním projektov, ktoré sme odprezentovali na hodinách fyziky. Bola to skrátka super exkurzia a výborný nápad, ako skĺbiť príjemné s užitočným. 😊😊😊

DIVADLO

Keďže vieme, že cudzie jazyky sú pre našu budúcnosť veľmi dôležité, v utorok, 16. novembra sme si z vyučovania „odbehli“ do kultúrneho domu na divadielko, pri ktorom sme si mohli overiť, ako to s našou angličtinou vyzerá v praxi. Herci totiž rozprávali striedavo po anglicky a po slovensky. Kto a koľko porozumel sme síce nezistovali, ale veríme, že každý z nás zistil, ako to s tou jeho angličtinou vlastne vyzerá. A ak to náhodou nie je na úsmev, pridá v učení slovíčok a v gramatike. A ak ste ten opačný prípad, tak **GRATULUJEME!** 😊😊😊

Olympiáda v ŠKD

Posledný septembrový týždeň patril v našom ŠKD aktívnemu športovaniu na tému Olympiáda. Skôr ako sa deti pustili do športového zápolenia, prezreli si pútavú prezentáciu o OH. Dozvedeli sa veľa zaujímavostí zo starovekej a novovekej olympiády, o hlavných symboloch OH, otváracom ceremoniáli a najúspešnejších slovenských a svetových športovcoch. Nové vedomosti o OH si deti preverili v zábavnom súťažnom kvíze. A mohlo sa začať športové zápolenie a boj o medaily. Deti si preverili svoju obratnosť, šikovnosť a húževnatosť pri rôznych športových disciplínach. Tí, ktorí sa aktívne nezúčastnili športovania, pomáhali pri organizovaní a hlavne povzbudzovali svojich kamarátov. V pondelok 3.10. sme našu olympiádu ukončili slávnostným vyhodnotením. Na stupne víťazov sa postavili najúspešnejší športovci z nášho klubu a naše malé asistentky ich odekorovali medailami a odovzdali im diplomy a drobné darčeky. Na záver si ocenení športovci spoločne zaspievali známu pieseň „We are the champions“ a všetci, čo sa zúčastnili športových súťaží, dostali drobnú odmenu. Neskôr si deti v oddeleniach nakreslili najkrajšie zážitky z našej olympiády. Naším cieľom bolo podporiť deti k ich vzájomnej súdržnosti a priateľstvu a viesť ich k prirodzenej radosť z pohybu. Tešíme sa, že podľa reakcií detí sa im táto športová akcia páčila.
Team ŠKD

Vyhodnotenie výsledkov olympiády v ŠKD:

„Hod kriketovou loptičkou „ 1. Šramota Adam , 2. Mifka Jakub , 3. Hegerová Andrejka
„Hod na terč „ 1. Tomanová Katka, 2. Červenková Karolínka, Lojová Lilly
„ Najlepší strelec na bránu „ 1. Krajčír Ľubor , 2. Baričič Teodor , 3. Kakalík Martin
Beh cez prekážky „ 1. Mifka Jakub, 2. Fidriková Alicka , 3. Šuttová Stellka
„Hod do koša „ 1. Fidriková Alicka, 2. Korčeková Nad'ka, 3. Valovič Sebastián
„ Skok vo vreci „ 1. Tomanová Katka, 2. Ščibrányová Lilka , 3. Baričič Timotej

Strašidelná párty

4.novembra sa v ŠKD uskutočnila zábavno-súťažná akcia všetkých oddelení - "Party strašidiel". Deti sa po oddeleniach postupne predviedli vo svojich strašidelných kostýmoch. Porota si spomedzi nich vyberala najzaujímavejšie masky. Nasledovalo zábavné súťaženie, skúška odvahy a veselá diskotéka masiek. Po dobrej zábave sa deti vo svojich oddeleniach občerstvili a pochutali si aj na rôznych strašidelných maškrtách. Team ŠKD

Beseda s detskou lekárkou

V pondelok 5.12. 2016 nás v našom školskom klube navštívila detská lekárka MuDr. Koleková, ktorá s našimi deťmi besedovala na tému „Boj proti obezite“. Počas diskusie s pani doktorkou sa deti dozvedeli mnoho zaujímavých informácií o dôležitosti správneho stravovania, nevyhnutného pre ich zdravý vývin.

Team ŠKD

MIKULÁŠ

V utorok, 6.12., ani našu školu nezabudol navštíviť Mikuláš. Prišiel aj s pomocníkom škriatkom a štyrmi anjelmi a samozrejme ani čerti pri ňom v tento deň nemohli chýbať. Mikuláš prišiel do každej triedy, všetkým sa milo prihovoril a rozdal malé milé prekvapenia vo forme sladkosti a ovocia. Na konci sa vždy celá mikulášska družina odfotila so všetkými žiakmi z triedy, aby z tejto super akcie zostala aj podarená spomienka. Pozrite sa ňu aj vy! ☺

V každom vydaní nášho časopisu uverejňujeme aj výtvary, ktoré postupne vznikajú na hodinách v našich hlavách a následne ich zhmotňujeme na papier. Dnes si môžete prečítať tvorbu našich skoro najstarších spolužiakov a tiež aj tvorbu našich nováčikov na druhom stupni. Tí prví, ôsmaci, tvorili Cinquain (čítaj senken) na rôzne témy, s ktorými sa v živote stretáva každý z nás. Ak neviete, čo Cinquain je, vysvetlíme. Je to päťveršová báseň, ktorá nás učí vyjadrovať sa stručne, jasne a k veci a má presnú formu, ktorú musíme dodržať (viac zistíte napr. na Wikipédii ☺). Tak čítajte ďalej, aby ste zistili, ako sa im to podarilo. Podľa nás by boli skvelými „senkvenistami“ ☺

Láska
čistá, vlúdna
poteší, zahreje, miluje
pravá láska
srdce

Dominika Ulrichová

Hora
krásna, vznešené
poteší, uzdraví, ohromí,
nádherné končiare
Tatry

Ján Fruhwald

Láska
mladá, nehynúca
ubližuje, bolí, uspokojuje,
najčistejšia láska
teplo domova

Diana Bašková

Slovensko
hrdé, pyšné
povstáva, burcuje, bojuje
spravodlivá zem
Tatra

Alexandra Mifková

Láska
čistá, nevinná
odletí, sníva, obdarúva
vnútorná krása
navždy.

Veronika Somorovská

Tatra
krásna, veľká
očarí, upokojí, poteší
nádherná vlasť
Slovensko

Simona Vojtková

Leto
krásne, slnečné
hreje, smeje, žiari
horúce dni
Slnko

Erik Baláž

Štvorlístok
zelený, výnimočný
žije, prekvitá, rastie
Na lúkach slnečných
šťastie

L. Fischerová

Jeseň
farebná, chladná,
chladná, opadáva, opúšťa
farebná krajina
vášnivý plameň

Simon Kukučka

Kotva
záchranná, dôležitá
poteší, rozosmúti, dominuje
nikdy ju nesmieš stratiť
nádej

Adriana Géciová

Zima
očarujúca, chladná
farbí, uspáva, mrazí
v rukách chlad
sneh

Patrik Tóth

Holubica
slobodná, nádherná
odletí, zaspieva, zmieri
svojou prítomnosťou
mier

Nina Rothová

Slnko
žiarivé, teplučké
hreje, ožíva, zachraňuje
energia

Dorota Juranová

Sneh
krásny, biely,
padá, tancuje, pokrýva
v mrazivej zime
vločky

Adriana Hirnerová

rieka
silná, dravá
tečie, berie, dáva
v kraji mojom rodnom
život

M. Magala

Dievča
pekné, rozkvitnuté
chránim, strážim, hladím
Vyjadrim ti lásku
Kráska

Kristián Červenka

Mama
múdra, pekná
naučí, miluje, raduje sa
usmievavá, pokojná
láska

Filip Agelič

Dievčatko
milované, dobré
ľúbilo, dostalo, stratilo
dobrého šuhaja
mladosť

Emma Duedam

Dieťa
nevinné, krásne
pritúlim, pohladím, ochránim
v duši žiarivej
nevinná tvár

Natália Achbergerová

ruža
nevinná, krehká
kvitne, rastie, vyniká
najkrajšia rastlina
kvet

Valéria Slovjaková

Deva
pekná, naivná
miluje, raduje sa, sklame ho
je nekonečná ako sen
vášnivý plameň

Ema Karlíková

Škola
Múdra, vzdelaná
Naučí, pripraví, vysvetlí
Múdrosti matka
Je to vzdelaná kráska

Marko Maluniak

A naši malí piataci sa zase snažili tvoriť Poéziu nonsensu. (sú to básničky plné nezmyslov, ktoré majú vyvolať úsmev na našich tvárach, jednoducho majú len nás zabaviť, preto čím väčší nezmysel, tým lepšia básnička – to len pre informáciu, ak by ste si toto učiva z piateho ročníka už nepamätali ☺) A veru, cieľ bol splnený, táto poézia sa určite zaradila medzi obľúbené učivá, preto sa aj naši piataci veľmi rýchlo zhostili úlohy autorov a vymysleli tieto „nonsensové“ básne. A my môžeme bez veľkého preháňania skonštatovať, že by pokojne mohli patriť do ich učebníc literatúry spolu so známymi autormi nonsensu. ☺

Ryba letí nad zemou,
zaháňa sa sekerou
chce dolapiť medveďov,
omráčiť ich sekerou
medvede sa chichocú
na bicykloch hrkocú.
do cieľa už dorazili
a Sagana porazili.

Ema Dovičovičová

Martin lezie na slivku
chce chytiť pána Modlivku.

Tomáš zjedol kamene,
že ho v bruchu zaženie.

Peter Monček

Kubo beží po oblaku,
chce chytiť žabku Paulínku,
z neho robí srandu
a v ruke drží lentilku.

Ivan Hlatký

Peťo beží rýchlosťou svetla
naháňa ho naša metla.
Na Peťu padá dom,
naproti mu kričí strom.

Timko Žák

Obraz je maľovaný delfínmi
Zmiešanými s farbami.
Krava príde a hovorí mu:
„Nechaj ich, mú, mú.“

Janko Novák

Plávam na lodi v Austrálii
Kde ryby žralokov lovili.

Trom rybkám sa zachcelo po guláši,
no ostatní už pripravovali suši.

Ema Šoltýsová

Timo ide do kina
spolu s petržlenom.
Spadli oni do piva
Kde ich zožrala malá ryba.

Peter v pršiplášti
Ide po púšti
a ťavy plávali
V tom veľkom močiarí.

Martin Strašífták

Lietala tu malá mačka,
Ako tá naša mačka,
ale keď pristála,
zrazila ju práčka.

Adam Kuklovský

Slimák rýchly ako nik,
mohol by byť závodník.
Veď vyhral Tur de France. ktorá si
Ten náš slimák Ignác!

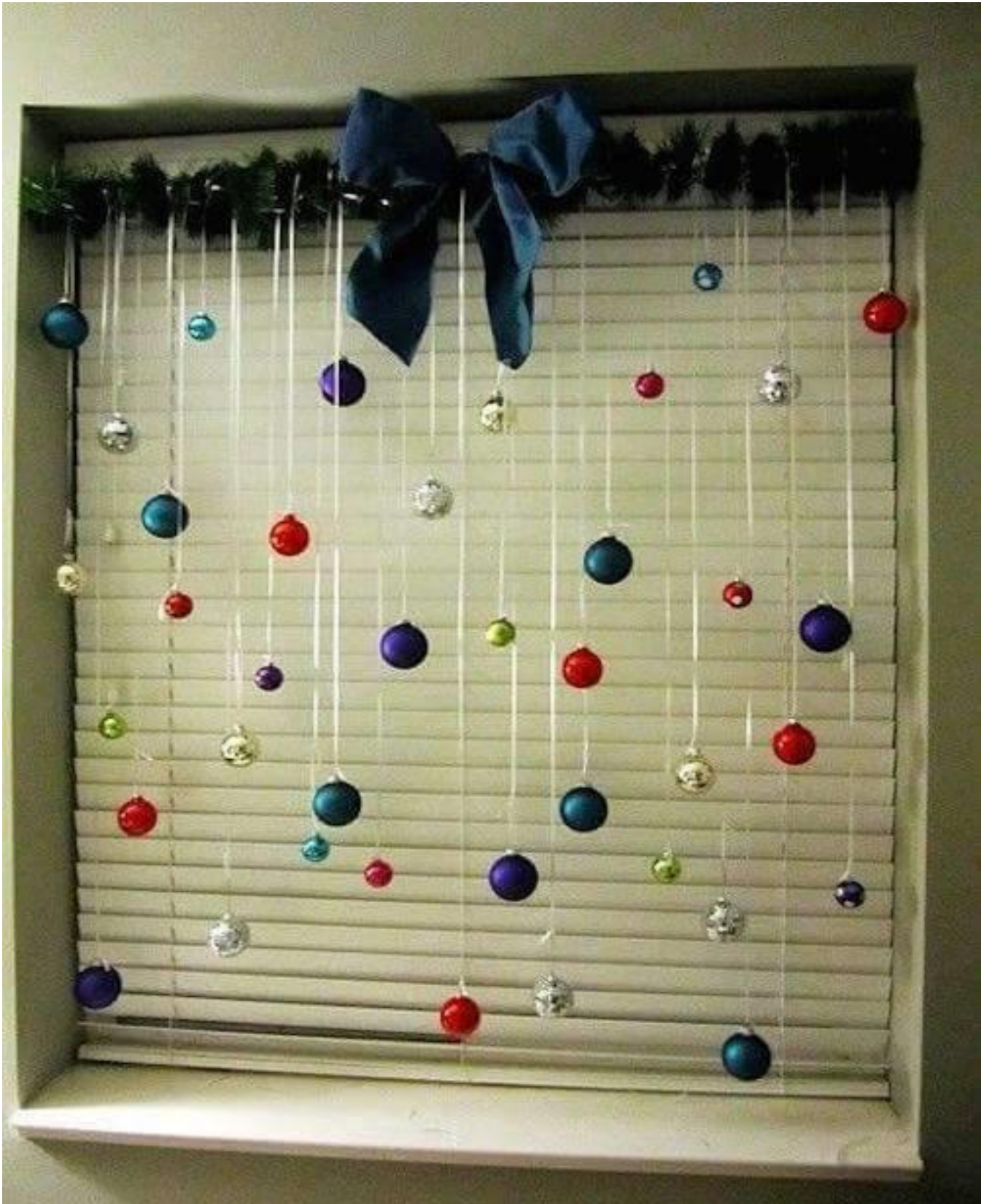
AnnaMária Maluniaková

Vo tejto obľúbenej rubriky DIY vecičky sme sa, ako inak, inšpirovali Vianocami, na ktoré sa všetci veľmi tešíme a dni, ktoré do nich chýbajú odpočítavajú nielen mladší žiaci. Tak čítajte ďalej, možno sa inšpirujete 😊😊😊

Okno v izbe si môžete vyzdobiť aj takto:

Sviatočný stôl môžete pripraviť aj takto:

Ak do vašej izby vedú schody, ozvláštniť si ich môžete napríklad takto:

A ako bonus netradičný vianočný stromček, ktorý ľahko vyrobíte aj sami:

O zvykoch a tradíciách v našich končinách ste sa toho dočítali už istotne mnoho. A viaceré z nich taktiež praktizujete aj doma, a preto môže byť pre vás zaujímavosťou zopár faktov zo zahraničia.

Viete napríklad, čo jedávajú a ako oslavujú sviatky vo Francúzsku? Ich zvyklosti sa zakladajú na pôvodnej kultúre a prinášajú svoje osobité čaro. Podťe ho teda preskúmať spolu s nami a porovnajte vzájomne to cudzie s tým našim a zhodnoťte, čo sa vám zdá krajšie a rozprávkovejšie.

USA a Veľká Británia

Tieto krajiny majú takmer identické zvyky, rozdiely sú skutočne minimálne. Podstatný rozdiel od našich sviatkov je v tom, že hlavným dňom pre nich nie je dvadsiaty štvrtý, ale dvadsiaty piaty december.

Darčeky im nosí Santa Claus v spoločnosti ôsmich sobov, spúšťa sa dole komínom, kde ho vždy čaká občerstvenie v podobe koláčikov a pohára mlieka. I keď patria Američania medzi najpočetnejšiu skupinu veriacich, napriek tomu zostávajú verní stále obrazu bradatého deduška v červenom kožuchu a nie Ježiška, ktorý obdarúva blízkych.

Ráno sa potom celá rodina zobudí a pozrú si, čo dostali od Santu. Potom ich čaká spoločný obed, ktorý je významným bodom dňa. Podáva sa moriak s omáčkou a v Anglicku aj špeciálny druh vianočného pudingu.

Zvykom, ktorý sa dostáva aj do našich končín, je bozkávanie sa pod zaveseným imelom. Darčeky sa nedávajú len v rámci rodiny. Drobnosťami sa obdarujú aj kolegovia a susedia z celej ulice sa zvyknú piecť domáce koláčiky. Veľa sa prispieva aj na charitu.

Francúzsko

Vo Francúzsku sa líšia Vianoce podľa jeho oblastí. Sever má totiž podstatnú odlišnosť v tom, že deti dostávajú darčeky už na Mikuláša. Zvyšok krajiny slávi Vianoce v rovnaký deň ako aj my.

Deti dávajú v tento deň pred kozub svoje čižmy a čakajú, či im v noci niečo donesie Otec Vianoc. Ten však nechodí sám a jeho zlý spoločník rozdáva odmeny v podobe imaginárneho výprasku tým, ktorí počas roka neposlúchali.

Hostina je typicky pre túto krajinu veľmi pestrá. Tak ako v USA, tiež sa im na stole objaví moriak s gaštanovou plnkou. Ten je však doplnený aj takými pochúťkami ako ustrice, bagety, párky, šaláty, ovocie a vyprážaná hus.

Špecialitou je vianočný koláč v tvare polena, ktorý sa polieva roztopenou čokoládou. Na juhu krajiny robia navyše bochník v tvare kríža, ktorý sa rozdelí medzi všetkých stolovníkov a jeden kúsok sa musí nechať pre chudobných.

Afrika

I keď sa v tejto časti sveta nachádza mnoho moslimských štátov, v ktorých sa neoslavujú Vianoce, ale sviatok obety, i kvôli migrácii obyvateľov sa tento sviatok dostáva aj do týchto končín. Namiesto ihličnatého stromčeka sa tam však zdobí vždy palma.

Darčeky sa dávajú len v niektorých štátoch, viac sa dbá skôr na duchovnú stránku. Zaujímavú tradíciu má Egypt, kde sa po 40-dňovom pôste zídu obyvatelia pred polnocou v kostole. Každý z nich musí mať na sebe oblečené niečo nové.

Po omši sa poberú na veľkú hostinu pozostávajúcu z ich tradičných jedál. Na druhý deň chodia na návštevy ku svojim blízkym, ktorých však nechcú obťažovať a tak si každá rodina nosí vlastný bochník na občerstvenie.

Taliansko

Domáci sa počas sviatkov sústreďujú najmä na jedlo a výzdobu. Tá však nie je taká okázalá ako v Amerike, oni súťažia v tom, kto si vo svojom príbytku urobí najkrajšiu imitáciu betlehema.

Prvýkrát sa rodina stretáva pri bohatej hostine pred polnočnou omšou a to isté sa potom opakuje aj na druhý deň na obed.

Na stole nesmie chýbať najmä špeciálny vianočný koláč. Darčeky im nosí striga La Befana, ktorá lieta nad domami a zhadzuje ich podľa zásluh do príbytkov. Týmto dňom však nie je 24. december, ale 6. január.,

Rusko

Pre tunajšie deti nosí darčeky dedo Mráz, ktorému v niektorých rodinách robieva spoločnosť Snehulienka. Sviatky sa slávia podobne ako u nás. Ak rodina vyznáva pravoslávnu vieru, tak 6. januára a tí ostatní 24. decembra.

Dňom obdarovania je však zväčšia 1. január. Okrem rýb sa na sviatočnom stole objavujú aj špeciálne plnené taštičky a dve jedlá so zaujímavým pozadím.

Kuťja, pšeničný nákyp s ovocím, makom a orechmi sa zvykne podávať aj na karoch a vzvar, kompót zo sušeného ovocia zase na krstoch. Rusi chcú takto vzdať hold narodeniu a smrti Ježiša Krista.

Príbeh vzniku Tichej noci

Tichá noc sa za dlhé roky svojej existencie stala najznámejšou, najpopulárnejšou a najprehrávanjšou vianočnou piesňou všetkých čias. V roku 2011 ju UNESCO uznalo ako súčasť nehmotného dedičstva ľudstva a za takmer dva storočia jej existencie vznikol z tejto piesne nespočetne rozličných verzií, vďaka čomu je súčasťou tradičnej oslavy Vianoc dodnes po celom svete.

Kto je za vytvorením Tichej noci stál a kde k tomu došlo?

Jeden z charakteristických symbolov Vianoc vznikol v Rakúsku a originálne znenie piesne pod menom *Stille Nacht* je tak v nemeckom jazyku. Jej slová napísal kňaz rímsko - katolíckej cirkvi a spisovateľ Joseph Mohr (1792-1848) v roku 1816 na fare v regióne Lungau, kde v tom čase pracoval. Prepokladá sa, že čiastočnú inšpiráciu mu poskytlo ukončenie napoleonských vojen a koniec nadvlády Bavorska nad Salzburgom. V texte sa okrem toho jasne odrážajú aj niektoré základné elementy kresťanskej viery.

V roku 1817 sa Mohr presunul za prácou do Oberndorfu v blízkosti Salzburgu a o rok neskôr požiadal organistu a skladateľa Franza Xavera Grubera (1787-1863) z neďalekej obce Arnsdorf, aby k jeho textu vytvoril melódiu. Mohr pieseň vytvoril pre dva hlasy doprevádzané zborom a hrou na gitare, pričom Gruber k tomu pridal tóny pripomínajúce uspávanú, ktorú matka spieva svojmu bábätku, aby ho tak upokojila a uspala. Po prvýkrát sa mala pieseň zahrať v kostole, kde práve nefungoval organ a to malo tiež prispieť k tomu, že *Tichá noc* sa zahrála na gitare a nie v doprovode organu.

Svet si teda mohol napokon vypočuť *Tichú noc* po prvýkrát na Štedrý deň roku 1818 v Kostole sv. Mikuláša v Oberndorfe, čím sa zároveň predišlo, aby v kostolíku skutočne nastala tichá noc v dôsledku pokazeného organu. Príbeh o tom, ako Mohr s Gruberom slávnú koledu vytvorili, sa v modernej dobe stal námietom viacerých dokumentárnych a televíznych filmov.

Šírenie Tichej noci do sveta

V nasledujúcich rokoch sa *Tichá noc* začala postupne spievať aj v dedinách a mestečkách okolo Obernsdorfu a ďalej za hranice regiónu sa dostala vďaka potulným spevákom, ktorí ju priniesli až na dvor rakúskeho cisára a ruského cára. Na jej meno aj skladateľa sa na čas zabudlo a jej autorstvo bolo občas pripisované známym skladateľom ako Mozart, Beethoven či Haydn. Pôvodný text podpísaný Mohrovou rukou sa dokonca na dlhú dobu stratil a znovu objavil až v roku 1955.

Do anglicky hovoriaceho sveta sa *Tichá noc* dostala naproti tomu v roku 1859 vďaka prekladu farára Johna Freemana Younga, slúžiaceho v kostole v New Yorku. Tento preklad dáva do popredia tri z originálnych šiestich veršov a vytvára tak verziu, ktorá je dodnes najviac používaná. V neskorších rokoch bola pieseň postupne preložená do približne 140 ďalších jazykov z celého sveta.

Zaujímavosťou je, že *Tichá noc* mala prepojenie aj so svetovou históriou, nakoľko ju v roku 1914 spievali britské aj nemecké posádky počas Vianočného príméria. Obe strany bojujúce v prvej svetovej vojne melódiu a slová piesne dobre poznali a tak ju bolo možné počuť zo zákopov v čase, keď sa vojaci dohodli na dočasnom zastavení bojov.

Po vojne sa pieseň začala hrať v rámci vianočných rozhlasových špeciálov a k jej rozšíreniu pomohol fakt, že ju do svojho repertoáru zaradila operná speváčka rakúskeho pôvodu, Ernestine Schuman – Heink (1861-1936). V neskorších desaťročiach sa *Tichej noci* začal dodávať modernejší šmrnc a charakteristickú verziu nielen pre americké publikum vytvorili muzikanti ako Bing Crosby (1903-1977) či Gene Autry (1907-1998).

Na počesť oboch tvorcov piesne, sa v tom istom kostolíku v Oberndorfe, kde zahráli pieseň po prvýkrát, dodnes konáva každoročne na Štedrý deň slávnostná omša.

V Štedrý večer oveľa častejšie berieme do rúk mobily s úmyslom poslať vianočné pranie či viňš našim známym, s ktorými na Štedrý deň nemôžeme byť. Preto sme sa rozhodli, že vám s tým trošku pomôžeme a prinášame inšpiráciu. Ale nezabúdajte, že osobný kontakt je predsa len najlepší spôsob, ako byť s našimi blízkymi a kamarátmi, tak skúste na to využiť napríklad nastávajúce vianočné prázdniny. Času bude určite dosť, stačí len chcieť... 😊😊😊

**Na jedličke sviečky svietia,
v jasiach leží Božie dieťa.
Nech vás jeho láska hreje,
žiari i v tmách beznádeje,
do srdc, duší vašich vloží
radosť, šťastie, pokoj boží.**

**Na Štedrý deň pozor daj,
Zvončeky zvonja, počúvaj!
Tak ako za oblokom sniežik padá,
nech na stôl šťastie sadá.
Preži sviatok vianočný
Plný šťastia a radosti!**

**Na Vianoce, keď svet stíchne,
nech vám Božie dieťa vdýchne
pokoj, radosť a posilu,
nielen v túto svätú chvíľu,
ale taktiež v novom roku,
nech vás vedie v každom kroku.
Majte nádherné Vianoce!**

**Pekelne dobré
anjelsky pokojné,
prekliato bohaté,
božsky požehnané
a čertovsky veselé Vianoce!
A šťastný nový rok ti prajem ja 😊**

**Všetko krásne v novom roku,
dobrých ľudí popri boku.
Veľa šťastia, veľa zdravia,
nech sa všetky plány zdaria.**

**Veselé Vianoce prichádzam priat',
aby človek človeka mal vždy rád
aby jeden druhému viac šťastia prial,
aby ten nový rok za to stál.**

**Nech sa ti splnia tajné prania,
nech anjeli tvoje cesty chránia
a problémy nech sa od teba stráčia.
Krásne a veselé Vianoce!**

**Vianoce lásky a pokoja
nech každú tvoju bolesť zahoja-
V kruhu najbližších tešte sa spolu,
Až budete sadať k štedrému stolu.**

Vianočná príloha

Vonku je zima, mrazivý chlad,
no v srdci teplo, čo rozpúšťa ľad.
A v okne sviečky rozžiaria strom,
Vianoce tajomstvom naplnia dom.
Šťastné a veselé Vianoce.

Vianoce sú vtedy, keď nikto neplače,
Vianoce sú tam, kde voňajú mamine koláče
Vianoce sú s tými, ktorých ľúbime,
ale aj s tými, na ktorých myslíme,
Šťastné a veselé Vianoce želá....

Na okno nám mrázik kreslí,
Vianoce k nám pokoj vniesli,
pod stromčekom darček malý,
nech Vám úsmev stále žiari.

Vianočná nálada na domy sadá,
šťastie a lásku do srdc nám vkladá.
Nech vás vždy sprevádza na každom kroku,
cez Vianoce a v novom roku.

**Keď zasadnete všetci k štedrovečernému stolu
modlitbou vianočnou potešte sa spolu.
Ježiško maličký, nech rozdá balíčky a ostane s Vami navždycky.
To vám praje a želá rodina ..... celá.**

Vianočné vtipy

Či už máte radi Vianoce alebo nie, prečítajte si zopár zaujímavých vtipov o vianočných sviatkoch. Tieto vianočné vtipy vás iste aspoň trochu rozosmejú a prispejú k vašej pohode.

Dve blondínky sa túlajú po lese vyše 4 hodiny, zrazu jedna povie: „Ja už som unavená, kašlieme na to, zoberme neozdobený...“

Idú dve blondínky po ulici a jedna vraví druhej:

“Vieš, že tento rok budú Vianoce v piatok?”

“Dúfajme, že nie trinásteho!”

Malý Miško píše Ježiškovi, čo by chcel na Vianoce pod stromček.

Chcel by som: „ Sánky, nové značkové lyže a lyžiarky, bicykel, kolobežku, kolieskové korčule, tablet, nový LCD televízor, mp3 prehrávač, snowboard s výbavou, notebook, playstation, nové hodinky, autíčko na diaľkové ovládanie, štyri 3D hry do počítača... a veľa iných vecí, ale keďže som veľmi skromný, tak tie ďalšie už nemusia byť.“

Janko sa na Vianoce pýta otca:

„Oco vieš, ktorý vlak najviac mešká? No predsa ten, čo si mi sľúbil minulé Vianoce.“

Traja sa rozprávajú o tom, čo urobia s vianočnými odmenami. Prvý hovorí: „Pracujem v nemeckej banke. Z vianočných odmien si kúpim auto a za zvyšok pôjdem na dovolenku.“

Druhý hovorí: „Pracujem v Daimler Chrysler. Za vianočné odmeny si nechám vybudovať bazén a za zvyšok pôjdem na cestu okolo sveta.“

Tretí hovorí: „Ja pracujem na finančnom úrade a za vianočné odmeny si kúpim sveter.“

Ostatní sa ho pýtajú: „A čo zvyšok?“

Finančák odpovie: “Zvyšok mi doplatia rodičia!”

Na Vianoce kričí malý Jožko cez celý byt na mamičku pri sporáku: “Mami, mami, stromček horí!”

“Hovorí sa svieti a nie horí,” poučí ho matka.

Chlapec za chvíľu zase začne kričať: “Mami, mami, záclony už tiež svietia!”

“Predstavte si, prvýkrát sa u nás zišiel na štedrovečernej večeri párný počet ľudí!”

“Ako to, veď ste boli traja!”

“Hej, ale potom prišlo sedemnást’ hasičov!”

Bavia sa tri ženy, čo dali manželom k Vianociam.

“Kúpila som manželovi vec, čo urobí stovku za 10 sekúnd – je to Honda.”

“Ja som mu kúpila vec, čo urobí stovku za 5 sekúnd – je to Porsche!”

Tretia je triumfuje: “Ja som mu kúpila vec, čo urobí 200 za sekundu – je to osobná váha!”

Jožko píše Ježiškovi: Milý Ježiško prosím ťa na Vianoce mi pošli 40 EUR. Veľmi by to mne aj mamke pomohlo.

List odnesie na poštu. Poštárky ho otvoria prečítajú si ho, a za to, že Jožka majú rady poskladajú sa a pošlú mu 20 EUR.

Jožko píše späť Ježiškovi: „ Ježiško ďakujem ti za tie peniaze, veľmi nám pomohli. A predstav si, že tie tety na pošte mi jednu 20 eurovku zobrali“.

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra.

Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu.

Odrazu príde za ním jeden pán a kričí:

-Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!

-Akým právom mi to zakazujete!?

-Právom správcu zimného štadióna!

Vymaľuj si a nalad' sa na Vianoce....

